

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 295/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Mgr. Matúša Ridzoňa, PhD., advokáta**, Murgašova 3, Košice, zastúpeného JUDr. Marcelom Šoltýsom, advokátom, Kpt. Nálepku 20, Michalovce, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 6T/11/2021 z 21. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením mestského súdu o trovách obhajoby. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu vzniknutých trov.

2. Sťažovateľ bol opatrením mestského súdu z 11. septembra 2025 ustanovený za obhajcu odsúdeného [REDAKOVANÉ] pre účely rozhodnutia o jeho osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Trestné konanie proti odsúdenému bolo vedené na mestskom súde pod sp. zn. 6T/11/2021 pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. d) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dva roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu vo výmere troch rokov.

3. Mestský súd uznesením zo 14. októbra 2025 rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil. Po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia sťažovateľ predložil mestskému súdu 11. novembra 2025 vyúčtovanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu za zastupovanie v trestnom konaní (ďalej len „vyúčtovanie“). Vo vyúčtovaní si sťažovateľ za obhajobu odsúdeného uplatnil nárok na odmenu podľa § 12 ods. 3 písm. c) v spojení s ods. 4

vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava obhajoby, vrátane prvej porady s klientom 18. septembra 2025, účasť pri nahliadnutí do spisu 7. októbra 2025 v trvaní od 8.55 h do 11.00 h a účasť na verejnom zasadnutí (14. októbra 2025) a režijný paušál. Sťažovateľ si uplatnil nárok na odmenu v celkovej výške 722,93 eur.

4. Mestský súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 11. decembra 2025 priznal sťažovateľovi odmenu a náhradu hotových výdavkov iba 320,43 eur, keď priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov iba za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava obhajoby a účasť na verejnom zasadnutí. Úkon „*účasť na nahliadnutí do spisu*“ nepovažoval za samostatný úkon v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky, pretože mal byť súčasťou úkonu prevzatia a prípravy obhajoby a v spise sa nachádza iba jeden úradný záznam o nahliadnutí do spisu. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť.

5. Mestský súd rozhodol o sťažnosti ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením z 21. januára 2026, ktorým zrušil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a sťažovateľovi priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov 514,26 eur. Súd sa stotožnil s vyšším súdnym úradníkom, ktorý nepriznal odmenu a náhradu hotových výdavkov za úkon nahliadnutia do spisu 7. októbra 2025, pretože nasledoval bezprostredne po úkone prevzatia a prípravy obhajoby vrátane prvej porady s klientom 18. septembra 2025. Vyjadril záver, že úkon „*prevzatie a príprava obhajoby*“ vrátane prvej porady s klientom nie je iba formálnym úkonom, ale jeho obsahom je aj úkon nahliadnutia do spisu. Takýto záver je v súlade so zjednocujúcim stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 90/2010 z 30. mája 2011 publikovaným v zierke stanovísk pod R 2/2012. Pokiaľ bol obhajca toho názoru, že spis je natoľko rozsiahly a je potrebné ďalšie štúdium, mohol tak urobiť. V takom prípade by bol o tom v spise úradný záznam a súd by mu odmenu a náhradu hotových výdavkov za tento, už samostatný úkon právnej služby, priznal. Keďže však štúdium spisu 7. októbra 2025 ako súčasť úkonu prevzatia a prípravy obhajoby podľa § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky trvalo viac ako dve hodiny, súd zastáva názor, že odmena a náhrada hotových výdavkov za tento úkon obhajcovi patrí ako za dva úkony právnej služby (2 x 193,82 eur, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti trvá na tom, že účasť pri nahliadnutí do spisu je samostatným úkonom právnej služby podľa § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky, ktorý vyhláška upravuje oddelene od úkonu „*prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom*“ v zmysle § 14 ods. 1 písm. a). Touto úpravou doplnenou do vyhlášky od 1. januára 2024 zákonodarca reagoval na aplikačnú prax, v ktorej nahliadnutie do trestného spisu predstavuje samostatný, časovo aj odborne náročný úkon právnej služby, ktorý nemožno paušálne subsumovať pod úkon prevzatia a prípravy obhajoby. Výklad prezentovaný v napadnutom uznesení je v priamom rozpore s účelom tejto novelizácie a fakticky popiera jej zmysel. Napadnuté uznesenie nie je riadne odôvodnené. Zároveň je v rozpore so zásadou zákonnosti a neprípustne zasahuje do majetkových práv ustanoveného obhajcu. Poukaz na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 90/2010 tak nezodpovedá zmenám,

ktoré sa neskôr premietli do vyhlášky. Nahliadnutie do spisu bolo v predmetnej trestnej veci vykonané ako samostatný úkon právnej služby. Tento úkon nebol len formálnou súčasťou prvotného prevzatia obhajoby, ale predstavoval samostatnú odbornú činnosť. Tejto skutočnosti nasvedčuje aj časový rozsah predmetného úkonu právnej služby, ktorý nevyhnutne akcentoval na rozsah súdneho spisu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasti súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

8. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s nepriznaním odmeny za úkon právnej služby – „*účasť pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu*“. Podľa sťažovateľa je výklad mestského súdu v rozpore s platným a účinným znením vyhlášky, ktorá od 1. januára 2024 takýto úkon v § 14 ods. 1 písm. c) jasne upravuje.

10. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že mestský súd nespochybnil, že vyhláška v § 14 ods. 1 písm. c) ustanovuje „*účasť pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu*“ ako samostatný úkon právnej služby. Nepriznanie odmeny za tento sťažovateľom uplatnený úkon súd odôvodnil tým, že nešlo o samostatný úkon obhajoby. Mestský súd vychádzal z toho, že úkon „*prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady*“ nie je iba formálnym úkonom spočívajúcim v prevzatí si opatrenia o ustanovení obhajcu, ale jeho súčasťou majú byť všetky čiastkové úkony vrátane nahliadnutia do spisu. Štúdium spisu sťažovateľ vykonal 7. októbra 2025, teda potom, ako bol opatrením z 11. septembra 2025 ustanovený za obhajcu. Išlo teda o štúdium spisu ako neoddeliteľnej súčasti prípravy obhajoby.

11. Mestský súd v úvahách vychádzal z uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 565/2024 z 5. novembra 2024, v ktorom posudzoval skutkovo obdobnú vec a stotožnil sa s posúdením náhrady trov ustanoveného obhajcu. Citácia časti odôvodnenia ústavného súdu jasne a výstižne dopĺňa odôvodnenie napadnutého uznesenia a vysvetľuje, že v prípade štúdia spisu 7. októbra 2025 išlo o oboznámenie sa so stavom konania pri prevzatí obhajoby, a teda o súčasť úkonu „*prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom*“. Mestský súd nepochybil ani odkazom na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v zbierke stanovísk pod R 2/2012, podľa ktorého odmena za úkon prevzatie a príprava obhajoby zahŕňa aj štúdium spisu. To platí aj po novele vyhlášky, ktorá od 1. januára 2024 upravuje v § 14 ods. 1 písm. c) nahliadnutie do spisu ako ďalší samostatný úkon obhajoby. Záver mestského súdu, že štúdium spisu sťažovateľom bolo súčasťou prípravy obhajoby odsúdeného, tak nie je svojvoľný.

12. Právny záver mestského súdu o trovách obhajoby nie je výsledkom arbitrárnej úvahy. Mestský súd aplikoval ustanovenia § 14 vyhlášky v súlade s jej obsahom. Pritom zohľadnil okolnosti konkrétnej veci, keď správne vyhodnotil skutočnosť trvania štúdia spisu (viac ako dve hodiny, pozn.) ako súčasť prevzatia a prípravy obhajoby a priznal sťažovateľovi odmenu ako za dva takéto úkony. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

13. To rovnako platí vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľ namieta v nadväznosti na namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto práva. Preto ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu